

НА РОЎНЫМ МЕСЦЫ

Колькі дзіця не пільнуў, аднак, калі вышэйшыя сілы падарылі яму ў здаровым целе гарэзлівы дух, цікаўнасць і неўтаймоўную прагу дзейнасці, — знаёмства з навакольным светам без гузакоў, драпін і разбітых насоў не абыдзецца.

Што далёка хадзіць: мае бацькі дагэтуль прыгадваюць, як пасярод белага дня патэлефанавала выхавацелька (гаворка, на хвілінку, ідзе пра дамабільную эпоху, так што тэлефанавала маме на работу) і дрыжачым голасам распавяла, што я, чатырохгадовае паслухмянае дзяўчо, разбіла галаву. І дзе? На прагулцы, на лесвіцы ў дзве з паловай прыступкі, знаёмых да апошняй шчарбінкі, практычна на вачах ва ўсёй групы і дзвюх (!) выхавацелек — за нейкае імгненне. Мама ляцела ў садок на таксі, а адтуль, ужо са мной — у бальніцу, дзе рану тэрмінова прамылі і зашылі. І хоць я нічога з гэтага не памятаю, маленькі шнар у раёне патыліцы прымушае паверыць, што так і было.

Альбо ўзяць паездкі да бабулі: кожны раз нам, малым, чыталі інструктаж па тэхніцы бяспекі: да мора ісці цераз чыгуначны мост, трымацца за парэнчы, глядзець пад ногі. І кожны раз на другі ці трэці дзень канікул я збівала да крыві вялікі палец на назе — то левай, то правай...

Цяпер эстафету няўклюднасці падхапілі ўжо мае дзеці. Малодшая дачка ўмудрылася аднойчы рассячы брыво, проста забіраючыся на свой ложак і няцвёрда паставіўшы нагу, прычым, што асабліва крыўдна, здарылася гэта акурат 8 сакавіка! Старэйшая ж, паколькі любіць летуценна марыць услых і чытаць на хад, часцяком паўтарае мае дзіцячыя «дасягненні» па сутычках з прадметамі мэблі. Сёлета за менш як палову канікул у нашым актыве падрапаныя падбародкі, некалькі разоў пацярпелыя каленкі і разбітая губа. І ўсё, лічы, на роўным месцы! Пры тым, я ведаю, гэта яшчэ даволі сціплыя вынікі. Знаёмая мама хлопчыка-падлетка неяк у роспачы падзялілася, што ва ўзросце пяці-сямі гадоў наведвала з малым траўмапункт, як па раскладзе — амаль кожны тыдзень! «Спачатку было нават сорамна перад урачамі, як гэта я не магу дагледзець дзіця. А потым пажылая доктарка па-філасофску заўважыла, што ёсць такая катэгорыя людзей — і дзяцей, і дарослых, — якіх хоць у круглы пакой з абабітымі ватай сценамі пасадзі, яны знойдуць чым параніцца альбо прыдумаюць небяспечны для жыцця і здароўя эксперымент. І мяне неяк адпусціла гэта штосекунднае напружанне — я стараюся быць побач, але пэўныя наступствы дурных учынкаў дазваляю яму адчуць на сабе».

Многія дзеці не вераць у прапісаныя ісціны і правілы, хоць і чуюць іх штодня па шмат разоў. А таму не раз і не два, і з сямю нянькамі, і на роўным месцы, і ў самых найбяспечных умовах што-небудзь такое выкідваюць, што не ведаеш — плакаць, смяяцца ці вырываць сівыя валасы. Што тут будзеш рабіць? Уздыхнеш, апрацуеш «баявыя раны», нальеш у кубак любімую гарбату з чымсьці заспакаяльным, сто першы раз паўторыш, што такое добра, а што такое дрэнна, і прабурчыш амаль бязгучна: «Нічога, у цябе некалі таксама будучы дзеці...»

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Тыя, хто побач

САВА ЖАДАННЯЎ І ВЕРШНІК НА КАЧЦЫ

Гісторыі ў кераміцы — цацках, акарынах і брэндавых «крычаўскіх коніках»

Фота Андрэя САЗОНАВА.

Ён навучыў яе ляпіць з гліны, а яна паказала яму сялянскую працу. Сустрэўшыся аднойчы на занятках па ганчарным майстэрстве, Вячаслаў Якавенка і Любоў Яшчанка пайшлі па жыцці разам і ідуць так ужо дзесяць гадоў. Увесь гэты час яны адраджаюць майстэрства крычаўскай глінянай цацкі і ствараюць незвычайных соў, што самі абіраюць сабе гаспадароў, якім патрэбна дапамога.

(Заканчэнне на 4-й стар. «СГ».)

Школа выхавання

КАЛІ МЫ ХОЧАМ ЖЫЦЬ ПА-КАРАЛЕЎСКУ

Кансультант па этыкеце, выпускніца Аўстрыйскай вышэйшай школы этыкету расказвае, як правільна пабудаваць узаемаадносіны ў сям'і і выхаваць дзяцей згодна з правіламі

Таццяна ГЛАДКАЯ — журналіст па адукацыі, працавала на беларускім тэлебачанні ў якасці рэжысёра, сцэнарыста і тэлеведучай. Аднойчы, распрацоўваючы чарговую тэму для сваёй аўтарскай рубрыкі, дзяўчына зразумела, што тэма этыкету развіта ў нас у краіне вельмі слаба, і ў літаральным сэнсе «захварэла» гэтым. Таму і паступіла ў Аўстрыйскую вышэйшую школу этыкету — там Таццяна вучылася ў такіх вядомых спецыялістаў, як Ксенія Ферзь, Марыя Бушэ, прынцэса Таня дэ Бурбон-Пармская, графіня Мары дэ Цілі. Пасля чаго атрымала дыплом і стала кансультантам па свецкім і дзелавым этыкеце. У інтэрв'ю «СГ» Таццяна Гладкая расказала, як правільна навучаць этыкету дзяцей, у што адзявацца дома, як паводзіць сябе з бацькамі і пра шмат што іншае.

(Заканчэнне на 3-й стар. «СГ».)